

ПЕНТАГОН ДОМАГАЄТЬСЯ ПРОБНИХ АТОМОВИХ ЕКСПЛЮЗІЙ В ПОВІТРІ

ВІЙСЬКОВИКИ ПРОПОНУЮТЬ ВИПРОДУКУВАТИ НОВІ РОДИ БОМБ І ПРОТИРАКЕТНУ ЗБРОЮ

Вашингтон. — Преставники департаменту оборони 1 листопада виступили в справі атомових пробних експлозій в повітрі і заявили, що внаслідок совєтських випробовувань новою атомовою зброєю і ЗДА мають відновити атомові експлозії в повітрі, щоб збільшити свій запас бомб, а головню, щоб випробувати нові роди водневих бомб, які могли б припинити міжнародну комунікацію, і які з успіхом могли б нищити ворожі далекосяжні ракети. Ці нові роди бомб пропонують продукувати департамент оборони і Комісія Атомової Енергії. Але на терені Об'єднаних Націй представник ЗДА заявив, що ця країна є готова підписати договір із СССР про нову заборону пробних атомових вибухів, але ЗДА не можуть погодитися на таку безконтрольну мораторію, яка була від життя 1958-го року, і під час якої СССР приготував собі нові роди атомової зброї, які тепер випробовує. Представники департаменту оборони гадають, що за допомогою нових випробовувань можна буде поліпшити дотепершні атомові бомби в таких напрямках: 1) Можна буде випродувати легшу, але сильнішу бомбу для балістичних ракет; 2) Можна буде випробувати засоби безпеки на ракетах, що їх саме тепер починають уживати; 3) Випродувати поліпшений тип зброї, що мала б нищити ворожі ракети; 4) Вивчати наслідки експлозії атомової бомби в повітрі на комунікаційні засоби. З Конгресу надійшла до Пентагону пропозиція, щоб ЗДА негайно почали переводити пробні атомові експлозії в повітрі і переводити пробні, щоб можна було випродувати невтрону бомбу, або так звану „бомбу смерті“, яка вбивати-ме все органічне життя, не нищачи будинків і мертвої матерії. Голова Сенатської Комісії Збройних Сил Річард Б. Рассел заявив, що кінче треба вести дослідні над можливостю випродувати таку нову зброю. Думку цього сенатора підтримали сенатори: Джан Пастор із Ровд Айленду і Томас Дж. Дадд із Коннектикуту. Але з військових кол заявляють, що така бомба не є в плані нових атомових пробних експлозій, бо її продукція є в такому стані, що до пробних вибухів ще дуже далеко, можливо, що треба до цього ще цілих років праці. Деякі малі пробні експлозії потрібні до цієї бомби, можна буде переводити під землею. Президент Кеннеді має в найближчому часі вирішити справу пробних атомових експлозій в повітрі. Можливо, що це станеться 3-го листопада на нарадах Крайової Ради Безпеки, на які запрошений і американський амбасадор до Об'єднаних Націй Адлей Стівенсон. В Нью Йорку Президент конферуватиме з головним представником ЗДА на конференцію в Женеві Артуром Діном, який тепер є членом американської делегації до ОН. В уряді розважають що проблему під кутком, чи відновлення пробних атомових вибухів є кінчене для оборони країни. ЗДА не хочуть починати пробних вибухів в повітрі тільки для престижних причин.

Космічна Адміністрація про досконалість ракети „Сатурн”

Кейп Канаверал, Флорида.
Крайова Аеронавтична і
Космічна Адміністрація аж
тепер подає докладні дані про
ракету „Сатурн“, яку з повни-
м успіхом випущено 26-го
жовтня. Бустер цієї ракети —
162 стопи завдовжки, вилітає
на висоту 84,813 міль, лети-
чи з найбільшою швидкістю
3,607 міль на годину та пе-
релітів віддаль 214.727 ми-
впродовж 8-ох мінут і 3,6 с
кунди. Ракета мала 8 мото-
рів. Тигар ракети — 1.515.000
фунтів. Спеціалісти вдоволь-
ні з цієї проби з однією част-
ною проскuto „Сатурн“, бо ви-
дбувалося з передбаченим
і так, як воно повинно бути
дійсній цілій ракеті, що пов-
не астронавтів довкола Землі
або на Місяці.

Нанада домагаецься, щоб ЗДА допомогли світовій торгівлі

Нью-Йорк. — Канадський міністер торгівлі — Джордж Гесс, промовляючи на річній конференції Крайової Ради Закардонної Торгівлі в готелі Вадфорд - Асторія, домагався, щоб ЗДА, як сильна економічна країна і як провідник вільного світу, подбали про те, щоб поширити та поліпшити торгівлю в світі. Міністер Гесс казав, що коли ЗДА обмежуються до торгівлі з обмеженнями і редукаціями, то на тому потерпить вільний світ, а пізніше і ЗДА. Коли ж ЗДА дадуться про поширення і збільшення торгівлі із вільним світом, тоді настане доба добробуту у вільному світі. Канадський міністер пригадавав, що в останні 6-ох роках 18 мільйонів канадійців кожного року вдавали по \$1,200,000,000 більше на закупки в Америці, а 180 мільйонів американців купують товари у Канаді. Жива держава не може видати більше ніж заробляє, тому і Канада не зможе цього дошшиє час робити. Тому ЗД повинні допомогти Канаді збалансувати торговельний бюджет, казав міністер торгівлі Гесс.

В АМЕРИЦІ

● **Колішній президент** Д. Д. Айзенгавер шів виборчу кампанію в користь республіканського кандидата на конгресіона Сана Антоніо Тейлора Джона Гуда. Айзенгавер критикував демократів за те, що збільшують федеральне заборговування, яке мусить бути сплачувати діти і внуки теперішньої генерації. Президент Кеннеді підтримує кандидатуру Генрі М. Гонзалеса.

● **Секретар** Теренса, виховання і добродійності Абр. Рібіккофф, промовляючи в Нью-Йорку, сказав, що релігія повинна мати таку силу, що вона могла б знести разом людей науки і тих, що займаються добродійною діяльністю.

● **Зборювача** заслуженого за шпигунство в користь комуністичної Польщі, колишнього секретаря американської амбасди у Варшаві Ірвіна С. Скарбека Семюел Кляйн ніс аспеляцію від вироку, яким суд призначив йому довічне ув'язнення за звинувачення в шпигунстві.

● **Президент Кеннеді** хвалив представників студентських і американських організацій, що вони співпрацюють з чужинними студентами, які студують в цій країні. Президент сказав в окремому зверненні, що чораз більше треба співпраці зі студентами із чужинних країн, бо уряд може всього зробити в цій ділячці.

● **"Голос Америки"** в наближені неділю 5-го листопада має за допомогою 52-ох радіоних передавачів мас передавати до СРСР відомості про те, що СРСР відновив пробні атомні експерименти. Голос Америки стверджується так надавати ці відомості, щоб комуністи не могли загнути їх.

**РЕКОМЕНДУЮТЬ ЗМІНУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ
ПОЛІТИКИ ЗДА**

ГЕРТЕР І КЛЕЙНТОН ПРОПОНУЮТЬ ПРИСТУПИТИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІЛЬНОГО РИНКУ; БОЛІ РЕКОМЕНДУЄ ЗМЕНШИТИ МИТНІ ТАРИФИ

Вашингтон. — Колишній державний секретар в уряді президента Айзенгавера Річард А. Гертнер і колишній підсекретар в економічних справах в уряді Гаррі С. Трумана Вільям Клейтон пропонують, щоб ЗСД стали «торговельним партнером» Європейського Спільного Ринку. Цю пропозицію автори передали до Конгресу. Вони вважають, що економічний розвиток некоммуністичних країн буде важливим фактором у вирішенні так званої холодної війни». Гертнер і Клейтон заявляють, що участь ЗСД в цій економічній європейській спільноті спричинить до поширення і зміцнення економіки в державах зільного світу. Того самого дня промовляв на конференції Країнові Торговельної Ради в Нью-Йорку державний підсекретар в справах економіки Дж. В. Болл, який сказав, що ЗСД мають зменшити свої митні тарифи в торгівлі з закононими країнами та відкрити всіякий протекціонізм в цій діяльності. Кажуть, що промову Болла затвердив президент Кеннеді, тому вважають її за зміну американської торговельної політики в ліберальному напрямку; Болл сказав, що великий успіх Європейського Спільного Ринку до якого належать: Бельгія, Франція, Італія, Люксембург, Голландія і Західна Німеччина, — свідчить про те, що настала «нова доба» в торговельних відносинах між країнами і що ЗСД не можуть цього не бачити. Ця країна має бути достосуватися до цієї нової зміни в європейській торговельній політиці, як це пропонують Гертнер і Клейтон.

МАДЯРИ В НЬО-ЙОРКУ ЗАПОВІДАЮТЬ ДЕМОНСТРАЦІЮ. ЗГАДУЮТЬ УКРАЇНЦІВ

Нью-Йорк. — В найближчу суботу, 4-го листопада, сповістяться чотири роки з того часу, як совєтські танки досліди-но розчавили започатковану чотири дні раніше мадьярський виступ до волі в Будапешті, маса-сакруючи понад 30,000 переважно молодих хлопців і дівчат. Це сталося після того, як репрезентант революційного уряду Угорщини Золтан Тіла-ці і репрезентанти уряду СС-СР Мікояні і Суєлов підписа-ли угоду про відкликання совєтських військ з Угорщини. Після цієї кривавої масакри в Будапешті, совєтські окупан-ти депортували 75,000 угор-ців, з яких дост. заведе 12-000 повернулись назад на свою поволену батьківщи-ну. Для відзначення цих тра-гічних роковин, федерація у-горських колишніх політич-них в'язнів і відомим антико-муністичним діячем д-ром Бе-лею Фабіаном організує в цю суботу о год. 3-ій по вулиці демонстраційний похід до бу-дівни совєтської делегації до Об'єднаних Націй при 68 ву-лиці і Парк евеню. Одним з ключів цієї демонстрації бу-де домагання звільнити і повер-нути на батьківщину депорто-ваних угорців. В розісланому до преси і опублікованому заклику в цій справі провід федераций м. і. стверджує: „В ці трагічні роковини 4-го ли-стопада ми бажамо віддати пошану сміливості п'ятих ук-раїнських дивізій, які приди-нались до революційної угор-ської армії та завзято боро-лись по її боці аж доки і не перемогли совєтські танки. Рештки цієї армії були ув'яз-нені в таборі в Гарані на у-горському кордоні аж до їх-ня 1957-го року, коли то їх депортовано на Сибір. Нехай благословенна буде їхня па-м'ять!“

Д-р А. Шутка одержав від Крайової Адміністрації для справ авіонавтики і космічних дослідів дотацію на дослід в сумі \$36,000

Філадельфія. — Відомий молодий український дослідник і науковець в ділянці біологічної хемії д-р Антін Шутка, аспірант-асистент Коледжу Гаманау у Філадельфії, одержав дотацію в сумі 36.000 доларів на досліді над синтезом порфіноподібних субстанцій з простих органічних складників. Одержав д-р Шутка цю дотацію від Крайової Адміністрації для справ авіонавтики і космічних дослідів і працю у вибраному напрямі він буде проводити як професор - асистент в Літвійському університеті. Крайова адміністрація для справ авіонавтики і космічних дослідів заінтересована дослідями д-ра Шутки з огляду на можливість встановлення, які можливості постання органічного життя існують на різних планетах. Відповідь на це питання може дати творення порфінів чи порфіноподібних субстанцій з піролю та бензолдегіду з допомогою гамма-радіацій як ультрамагнетного світла. Цього роду синтез із простих і далі шораз то складніших субстанцій могла бути одним із ступенів творення життя на первісній Землі. Д-р Антін Шутка відбував свої студії спершу на Політехнічній в Ганновері, Німеччина, і потім у Пенсильвійському університеті.

У ПАМ'ЯТЬ ПРИКЛАДНОГО
ГРОМАДИНИНА, ДОБРОДІЯ „СВОБОДИ”,
ФЕДОРА І. СИДОРЕНКА

На іншому місці в цьому числі друкуємо згадку вч. прот. Ол. Биковця „Пам'яті вразкового громадянина — Ф. Сидоренка". Ще 27-го березня ц. р. Спаський Суд у Вишнівці, Коннектикат, переслав до „Свободи" повідомлення, що Федір Іванович Сидоренко залишив частину своїх особистостей для „Свободи". З архіву „Свободи" було кілька листів від сл. п. Сидоренка з деякими запитами та доброзичливими заввагами, але нічого більше. Порозумівшись, негайно із секретарем місцевого Відділу УНСоюзу п. Б. Олійником, опісля з головним радним УНС і стейту Коннектикат п. Ярославом Гуком, „Свобода" вкінці навіязала контакт із сердечним приятелем Покійного, вч. о. прот. Ол. Биковцем, від якого й одержано надруковану в іншому місці згадку про сл. п. Федора І. Сидоренка, вразкового громадянина і добродія

Федір Іванович Сидоренко

Заповідають вибір генерального секретаря ОН на найближчі дні

Об'єднані Нації.— Валерія Зорін заявив в минулу середу, що затяжна криза в Об'єднаних Націях з приводу неможливості вибрання нового генерального секретаря, наблизилась до „розумної“ розв'язки. Сталось це після того, як американський амбасадор Адлей Стівенсон запропонував новий компроміс у спорі, скільки заступників - дорадників має мати новий генеральний секретар. Спів ішов за число 4, 5, 6 чи 7 та за принцип географічного представництва в тому гурті заступників секретаря. Адлей Стівенсон запропонував, щоб віддати цю справу до вирішення самому новому генеральному секретареві. ЗДА й СССР погодились, що тим новим генеральним секретарем має стати бірменський дипломат У Тант. Він мав би урядувати до кінця 1963 року, коли кінчатись каденція вибраного Дага Гаммершльда, після чого напевне вибухне нова криза, бо Совети знову настоюватимуть на своїй своїй концепції вибору „тройки“ замість одного генерального секретаря. Найбільший телевізійний спір ішов за те, чи Західна Європа має мати окремого представника між заступниками й дорадниками генерального секретаря, як і між ними вже ЗДА — та чи потрібно ще одного комуніста зі Східної Європи, коли є вже представник СССР. Всі ці справи ніби мають бути вирішені впродовж найближчих днів.

3 ЦК КПСС викинули Серова і Мацкевича Сталіна поховали під кремлінським муром

Москва. — До нового, обраного на 22-ому з'їзді КПСС, центрального комітету партії обрано тепер 175 дійсних членів і 155 кандидатів, супроти дотеперішніх 133 дійсних членів і 122 кандидатів. До ЦК увійшов тепер м. ін. зять Хрущова Алексій Аджубей, головний редактор „Ізвестій“, й одержав повне членство в ньому ген. Андрій Гречко, командант збройних сил Варшавського пакту та адмірал Сергій Горшков, головнокомандувач совєтської флотії. Усунено із складу ЦК не тільки ще не вихідніши досі чотирьох членів „антипартійної групи“ — Ворошилова, Вулгінга, Перлутіна і Сабурова, але й Володимир Маджиджа, що був доведаний міністром сільського господарства СРСР і ген. Іваном Серова, колишнього керівника Комітету Державної Безпеки, значить, совєтської таємної поліції. Згідно з постановою з'їзду трупа Сталіна викинено вже з мавзолею Івана на Красній площі і поховано його поруч Джержинського та інших комуністів під кремлівським муром. Могилу його крис тепер звичайна мармурова плита з надписом „Іван В. Сталін — 1879-1953“. Надпис „Сталін“ на мавзолеї Івана закрито і тепер там видно тільки слово „Леонід“.

Про перенесення тіла Сталіна повідомлено населення короткими комунікатом в пресі. Ця подія викликала широкі відгомін серед населення Москви і багатьох людей ще й досі не хоче повірити в деградацію Сталіна.

Африканський мурин таврус в ОН „кольоровий імперіялізм”

Об'єднані Нації. — Президент Сенегалю, недавній французької колонії в Африці, Леопольд Седжор, у своїй промові в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в минулий виторок гостро атакував колоніальну політику Португалії в Анголі і расову політику в Південно-африканському Союзі, але водночас — вперше на тому форумі — атакував власних расових земляків за наслідкування тієї імперіалістичної і мілітаристичної політики, яку вони здійснюють в інших державах. „Надто часто — казав він — ті, які найгостріше говорять проти колоніалізму, самі намагаються перевести анексії сусідньої братньої країни, висувачи на це різні аргументи, так, наче б принципи самовизначення не мав вартості для всіх народів“. Він натякнув тут прозора на Марокко, що не визнає Маританії та вважає її за частину „власної держави“.

МАРУСЯ БЕК ЗНОВУ КАНДИДУЄ

Дітройт, Міш.- Одні з найбільш активних і відомих американсько-українських громадян - дітячок, п-ні Маруся Бек, знову кандидув на раду міста Дітройту, а найбільшкі вибори, що відбудуться, як і в цілій країні, 7-го листопада, виявлять, як громадяни українського роду цієї великої індустріальної метрополії затримують і в майбутньому це важливі становище, що його займає п-ні Бек як президент Міської Ради. Справа в тому, що правники, які відбудуть 12-го вересня ц. р., своїм вибором поставили п-ні Бек доцільно на третє місце, замість першого, яке вона займала досі та в результаті якого вона була не тільки президентом Міської Ради, але й заступником посади міста. Цим разом у правниках перше місце здобув кандидат Вацлав Антверпен, перевищивши п-ні Бек кількістю 10,587 голосів, а друге місце зайняв кандидат Е. Кері, здобувши 8,890 голосів більше, ніж їх дістала п-ні Бек. В такій ситуації місцеві громадяни українського роду значно збільшили в користь Маруся Бек свою передвирочу активність, не тільки самі між собою, але зокрема між усіма іншими етнічними групами, як і між самими американцями.

Геррі Лайтстон, член УНСоюзу, кандидує
на окружного прокуратора повіту
Скайлкілл у Пенсильванії

Потівіл, Па. Республіканським кандидатом на окружного прокуратора повіту Schuylkill є Harry Lightstone, відомий в цій окрузі адвокат-правник і громадянин-дич від 1920-го року. Але мало кому відомо, що цей видатний громадянин єврейського походження, є членом Українського Народного Союзу, завдяки його дружині-українці, Валерії з Грабовських. Ада. Г. Лайтстон народився в Польщі але виріс і виховався та здобув освіту в Америці, закінчивши Гарвардський університет. У Потівіл та в Пенсильванії він займав уже різні високі становища, а тепер кандидат на окружного прокуратора. Гері і Валерія з Грабовських Лайтстони мають двоє дітей, 9-літню Ніну і 6-літнього Янія. П. Лайтстон впевне-

Адв. Геррі Лайтстон

СЬОМІ РОКОВИНИ ПОВСТАННЯ В АЛЬЖИРІ ПОЗНАЧИЛИСЬ СОТНЕЮ ВБИТИХ

Альжир — Сьомі роковини повстання альжирської арабів проти французької адміністрації позначились 1 листопада ц. р. демонстраціями і сутичками арабів з французьким військом, в яких за офіційним комунікатом загинуло 86 осіб і коло 150 осіб було ранених. Ці цифри — за твердженням газет — є куди менші від дійсних жертв, яких всеодно буде більше сотні, бо багато ранених помре від ран. Альжирсько - арабський революційний уряд з осідком в Тунісі давно вже видав заклики до масового демонстрування в дні 1 листопада; ці демонстрації мали стати „арабським плебісцитом“ за самостійність Альжиру. Однак той націоналістично - арабський заклик підкреслював потребу мирного характеру демонстрації по лінії співпраці з місцевими французами, а не ворожості до них. А що водночас підпільно - націоналістична організація альжирських французів, на чолі якої стоїть засуджений у Франції на смерть генерал Саллія, закликала цивільних французів сидіти в той день дома й не показуватись на вулицях, то між арабськими демонстрантами і французькими цивільними мешканцями ніде не прийшло до зудару. Зрештою, назвичайно сильні відділи війська і поліції розмежували по всіх містах арабські ділянки від білих діляниць. Зате в багатьох місцевостях прийшло до стрілянин між військом і арабськими демонстрантами, майже з-пачивля з ініціатию атакуючих арабів. Французи твердять, що в тих випадках, де сутич-

ки були найбільш криваві, арабські демонстранти були підтримували озброєними членами військово - партизанських арабських відділів. 9 осіб загинули, коли малий французький оберсаабційний літав план на юрбу демонстрантів. Однак французькі офіційні представники твердять, що назagal маса арабського населення поведилась пасивно і спокійно та що навіть в найчисленніший і найгустіше заселений арабський ділянки міста Альжиру число арабських демонстрантів не перевищувало 6.000 осіб, в тому числі найбільше молоді. Багато жертв було в різних малих місцевостях Альжиру, де демонстрації цивільних арабів приймали характер повстання проти місцевих французьких гарнізонів. В кожному такому випадку наспівала військова відсіч гарнізонів, причому було багато арабських жертв. Скільки загинуло причому французьких воїнів — французьке звідолення не подає. В другому найбільшому після Альжиру місті Орані не було поважніших французько - арабських зударів. Чи і як ці демонстрації вплинули на плани відновлення офіційних французько - арабських переговорів — ще невідомо. Можливо, що вони привели до взаємних обинювань і ситуацію загострили, а може саме й підкреслять необхідність закінчення врешт сьомилітньої партизанської війни, яка геть занарізувалась у великій альжирській країні та спричинила перманентну політичну, фінансову і психологічну кризу у французії.

Британія підтримує ЗДА в атомових дослідках
— збільшить збройні сили

Лондон. — Бритійський прем'єр Геролд Мекмільлен заявив у першій промові на нововідкритій сесії британського парламенту в минулий вівторок 31 жовтня, що ЗДА будуть примушені відновити свої атомові досліді в атмосфері і що Британія до тих дослідів предяснається. Ця заява викликала гострі викрики збоку кількох лівих соціалістів і Мекмільлен, звернувшись в їх бік, заявив, що ті ліві пацифісти такі захопані в Москву, що забувають про існування Англії. Подібною заяву склав в Політичній Комісії Об'єднаних Націй в минулий вівторок британський представник Джозеф Годбер. У тій Політичній Комісії ведуться дебати над внеском шістьох держав про негайне припинення всяких ядрових дослідів. ЗДА й Англія рішуче протияються

У С В І Т І

● Перед входом до східноамериканського порту Находка Солонейкін, «Формозель», «Фешек» зупинив приватний яхт американського пацієнта д-ра Ерла Рейнолдса, та заперував його назад в сторону Японії. Рейнолдс разом з цілою своєю родиною хотів поїхати на совєтську територію і там «запротестувати» проти ядраних експериментів, яких перодично робили на Рейнолдса американці, що совєтські моряки поводити їх супроти нього «дуже вживлю», дали його яхтові воду і паливе, але рішче заперували з дороги. А що й японці не капitulували впустити його назад, то Рейнолдс заперував свій яхт в маленькому порті Гаката і чекає на дозвіл — вернуться до То-кіо.

● Д-р Томас В. І. Ліяо, китайський народженець з острова Тайвані (Формозі), де тепер є осідок уряду Вільного Китаю, є протинником одвічного китайських націоналістів як комуністів і боронить концепцію самостійності Тайваню. Він дстав свої наукові ступні в американські війська, яких ніхто не давав йому дозволу на приїзд сюди, бо він ні в якій формі не дає пропаганду не лиш проти Мао Тсунгана, але й Чингін Кай-шека.

● Західна Європа знаходитись на шпиль своєї добробуту —

стверджує американська приватна дослідна економічна агенція «Форбс» і «Бізнес річінг». У звідомленні цієї агенції передбачається, що в 1970 році західні європейці видаватимуть на 60 % більше грошей, як видадували в 1950 році.

● Альбанські комуністи кинули в сторону Хрущова найбільшу «образу», як вона можлива в понятті комуністів: приватного його до покійного американського державного секретаря Джона Фостера Доллеса, що його більшовики називали «воромом число 1», а промову Хрущова з першого дня теперішнього московського партійного з'їзду прирівняли до Різдяного звернення президента Кеннеді.

● Франції підвищено шийно на цигарки на 3-6 центів на крабові вироби, так що коробка найдешевших французьких цигарок коштує від мимовільної не ділі 25 ам. центів. Зате американські цигарки, які коштували 44 центи, тепер коштують 52 цт.

● В Індії сталась заливнизна катастрофа: за яких 200 миль на схід від Бангалору, краю Нодіа Делі паводковий потіг високою з рекою, при чом згинувло відразу 19 осіб, в тому числі 15 буддистських монахів, що прибули з Цейлоном на прощу.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily (except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined)) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Замах на Фінляндію

У минулий понеділок Москва вислала до Фінляндії ноту з домаганнями, щоб, з урахуванням актуальної загрози з боку Західної Німеччини, фінляндський уряд обговорив з урядом СРСР засоби спільної оборони. При цьому російська нота покликала на статтю російсько-фінляндського, продиктованого Москвою, договору з 1948 року, в якій говориться про взаємну безпеку й допомогу на випадок воєнної загрози. Ця російська нота відразу залякувала Фінляндію, Данію, Швецію й Норвегію, а далі й увесь західний світ, бо хоч вона може бути тільки пробним стрілом у ході холодної війни, але може бути й початком кінця самостійності Фінляндії, і тим камінчиком, який потягне за собою лавину.

Фінляндія була першою країною в колишній Російській імперії, яка, після резолюції 1917-го року, проголосила, здобула й закріпила свою державність. У другій світовій війні вона дала докази великого героїзму свого народу, а ім'я маршала Карла Густава фон Маннергейма, що став національним героєм і президентом Фінляндської республіки, прославилось на цілий світ. Большевики загартували 13.500 кв. миль фінляндської території, включеної до Карелії й обширом Петсамо, з господарськими центрами та кордонною смугою, важливою з стратегічного погляду. Хоч Фінляндія все ще нараховує кругло 130.000 кв. миль, себто трохи більше за свій Ню-Мексико, проте має вона населення всього лише 4.500.000, незалежний кордон з боку СРСР і економічно залежить від СРСР, що майже змоніполізували торговельні з нею взаємини. Найбільшу трудність в політиці кожного фінляндського уряду становить konieczність зберігати "добросусідство" зв'язки з СРСР, при західній культурі Фінляндії, прозахідній орієнтації величезної більшості населення та його неапатії до большевицької за всі крики, що воно від них зазнало. Тільки лавини величезної терпимості, спритності й гнучкості фінляндського державного проводу вдалося йому зберегти розміру — але не 100-відсоткову — незалежність від Москви у внутрішній політиці й втримати власну державність на базі строгої нейтральності. Щоб могли покласти на Фінляндію, як на доказ своєї "толеранції" і здібності "співіснувати" з країною іншого устрою Москва в останньому десятиріччі не напастувала Фінляндії надто одверто.

Остання російська нота вказує, що Москва рішуче змінила цю політику і що вона наставляє на перетворення Фінляндії у свого фактичного сателіта. Бо коли б у висліді "спільного оборонного плану", як цього домагалося Москва, на території Фінляндії з'явилися російські бази, з російським військом, літаками й ракетними авіаціями, — то, очевидно, дійсна суверенність Фінляндії стала б фікцією. Грізним президентом стали три балтійські держави, які теж мусили дати Совєтському Союзу у себе військові бази — і після того стали швидко російськими колоніями. Тоді безпосередня небезпека зникла б передусім над — теж нейтральною — Швецією, яку Москва грубо заатакувала в своїй понеділковій ноті за продаж зброї Західній Німеччині. Далі добра половина ноти присвячена атакам на Данію й Норвегію, членів НАТО, які ніби "опинилися в сфері мілітарних і політичних впливів західнонімецького милітаризму". З усієї російської ноти виходить ясно, що СРСР хоче "забезпечити" Балтик проти збройної західнонімецької загрози. І коли б та "забезпечка" мала пропиттись в ламах на Фінляндію й Швецію — постала б нова найгірша міжнародна криза.

Таким чином Москва дала новий доказ на давно відому правду: російський большевизм мусить пролатити себе щораз новими актами імперіалістичної експансії. І тому неминує прийти такий момент, коли не можна вже буде далі поступатись і далі ту експансію толерувати. Тоді й станеться зудар — зустріч усім старанням і бажанням оминути його і трагічні його наслідки.

Пірова перемога Хрущова

22-й з'їзд комуністичної партії Совєтського Союзу, рекламований протягом довгих місяців, як "нова переломна сторінка" в розвитку не тільки комунізму, але й взагалі в історії людства, закінчився 31-го жовтня, і сьогодні можна вже підвести деякі підсумки.

Найперше треба ствердити, що, всупереч пропаганді й навіть сподіванням західних політичних obserwatorів, ніяким "переломним сталом" цей з'їзд не був. Якщо й був він новою сторінкою в історії совєтської компартії, то хіба тільки перемелюваннями майже в кожному виступі ревелюваннями про злочини померлого диктатора Сталіна і про співучасть у цих діях членів так званої антипартиї групи. Усі ревелюції, започатковані Хрущовим і поцвержені потім особливо в теперішній керівником ослабленого Комітету Державної Безпеки Шелепіним і знову ж самим Хрущовим у його заключний промові з 27-го жовтня ц. р., які розкрили всю безодню ганебної дегенерації комуністичної ідеї і будованого в СРСР комунізму, відвернули увагу не тільки зовнішнього світу, але й самих учасників з'їзду і широкі маси Совєтського Союзу від основних проблем, що ними мав займатись цей з'їзд — нової програми і статуту КПСС.

Не досягнув Хрущов із своїм колективним керівництвом вирішної перемоги і в боротьбі з антипартиїною групою. Вислалось, що на з'їзді вимоги позбавити цю восьмиособову групу членства в компартії закінчили прийняттям резолюції з пропозицією виключення, але тільки Маленкова, Кагановича й Молотова.

Якщо йде про підкреслювану кількома лаворатами Хрущовим "монілістичність, односпальність і згуртованість" міжнародного комуністичного руху, то ця монілістичність виявилася цілком мітичною. У висліді започаткованої Хрущовим атаки на альбанських "сталіністів" вибула з блоку комуністичних країн Альбанія, і солідарність з нею заявив не тільки комуністичний Китай, підкреслюючи не демонстраціями передчасним відходом його делегата з Москви, але й представники компартій деяких азійських країн. Ситуація сьогодні така, що розрив з Альбанією може стати початком широкого розламу в рядах комуністичного блоку.

Не зважаючи на своє "одноголосне" обрання на становище першого секретаря КПСС і більшість членів Центрального Комітету з 133 до 170 і кількості кандидатів у члени ЦК з 122 до 155, Хрущов був примушений зменшити склад керівної верхівки партії. Її Президій, з 15 до 11 і число кандидатів із 7 до 5, узагалі водночас від керівництва своїх донедашніх соратників — Скатурину Фурцеву та Нурідіна Мухідінова, єдиного представника народів Центральної Азії, що й Хрущов був у відставці ЦК в 1957 році. Тепер обидва воєни, так само, як і виниклий у них давніше Олексій Кириченко, опинилися поза партійним проводом. Водночас із тим Хрущов був примушений увести до Секретаріату КПСС вперше в історії компартії керівника внутрішньої безпеки, що могло б свідчити про те, що йому повсякчас потрібна підтримка очолюваного Шелепіним КГБ.

Такі конкретні висліді 22-го з'їзду КПСС, і вони свідчать про те, що позиція Хрущова не надто сильна і що він може опинитись одного дня теж поза бортом. До цього може причинитись й започатковане Хрущовим викривання злочинів Сталіна та його соратників. Спроби виявити всю правду призведуть неминує також до викриття злочинів самого Хрущова й його співучасті в злочинах Сталіна. В цьому викритті об'єднані допомогти вже альбанські комуністи, які називають Хрущова брехуном, зрадником марксизму - лєнінізму, шанакістом та терористом. Але всю правду про катівські злодіяння Хрущова знає передусім поневолений український народ, який у свій час виступив із найголовнішими актами обвинувачення не тільки проти цього катя, але і всієї народолюбивчої комуністичної системи.

Д-р Константин Біда

ДУМКИ ПРО ЄВРОПЕЙСКУ КУЛЬТУРНУ І ПОЛІТИЧНУ ЄДНІСТЬ

У днях 29 серпня — 2-го вересня ц. р. відбувся в Болоньї, в італійській Італії, П'ятий Міжнародний Конгрес Європейської Культури, організований Міжнародним Інститутом Високих Студій ім. А. Росміні. До прекрасного альпійського міста, що розкинулося біля підніжжя величезних Дольоміт, з'їхалися визначні європейські гуманісти, щоб продискутувати ряд питань, які в першій мірі стосуються до справи європейської культурної єдності.

Активну участь у Конгресі взяли такі визначні вчені-філософи, правники, педагоги, як К. Баталі, професор філософії Болонського університету — президент Міжнародного Інституту Високих Студій ім. А. Росміні, Л. Легас, Лакамбур, професор філософії Мадридського університету, Ф. ЛТюр, директор Осередку Високих Європейських Студій у Штрасбурзькому університеті, Й. Валь, професор філософії у Сорбоні, професор Люндерс, директор Католицького Центру Кінематографічної Асоціації у Брюсселі, Ф. Ульріх, професор Високої Педагогічної Школи у Регенсбурзі, Е. Діксон, засновник і директор Інституту Середньовісних Студій у Торонтоському університеті, визначний європейський гуманіст, що працює на цьому континенті, і багато інших.

Ідея європейської культурної і політичної єдності, що становила головну тему Конгресу, могла, як підкреслював один із визначних учасників, здаватися утопією, бо саме в той час вся світова преса заговорила про можливість вибуху війни у зв'язку з загрозливою ситуацією в Берліні, який став символом повного політичного й культурного роз'єднання Європи. Роз'єднання, якого європейці ніколи не переживали у такому масштабі в минулих століттях. І на це підтвердження утопічності головної ідеї Конгресу в той же час Болоньї як і весь Південний Тироль перебували в стані військового готування, викликаного автономістичними постановами та революційними актами австрійського населення в цій частині Тиролю.

Проте, хоч з практичної точки зору тематика й ідея Конгресу могли видаватись утопічними, у своїй суті вони якраз відповідали потребам сучасної цивілізації, що охоплювали частину важливих актуальних проблем, без розв'язання яких культурної єдності сучасної Європи, яка цементувала б життя народів та їхні політичні взаємовідносини, не може бути.

У своїх прелюдіях європейської гуманістичної зосередженості увагу на історичному аспекті європейської культури, на проблемі духовного розвитку, на питаннях політичних, економічних, правних і соціальних. Кидаючи прогляд у минуле, вони все таки залюбки поверталися до сучасних проблем, які зависли над Європою. Під цим оглядом характеристичною була доповідь проф. Е. Діксона, яку він виступив на відкритті Конгресу.

Проф. Діксон говорив на тему: "Духова єдність Європи в середніх віках з перспективою сучасності". Почавши від політичного

НАЙМОГУТНІШИЙ КОРАБЕЛЬ СВІТУ

27-го жовтня ц. р. американська флота прийняла на службу суперлітаконосець — "Констеллія", який зойно вивіщено в бруклінській корабельні. Минулого року в грудні на це не вивіщено цьому кораблю вибухла пожежа, внаслідок якої згинуло 50 осіб. Те, що 11 місяців тому було трагедією, наприкінці минулого тижня стало тріумфом, бо одне ступеня на воді корабель, який з не тільки найбільшим у флоті цієї країни, але й наймогутнішим у світі. Крайньої якості корабель має на борді понад 10.000 осіб прийшли підняти цього корабля команди флоту.

Урочиста церемонія передачі складалася з двох частин: парад корабельних працівників та залогів "Констеллія", які перейшли Бродвеєм на прийняття в Ситі Голл Пляса, і самої передачі, що відбулася в Брукліні. Під час цих церемоній численні промови висловлювалися про новий літаконосець в самих тільки суперлативах, а 45-річний капітан нового корабля Томас Дж. Вокер заявив, що це — "найбільший день в його житті".

Чому ж так вихваляють промови цієї літаконосець?

Цей 75.000-тонний корабель з новою, могутньою зброєю в холодній війні, з рухомою бойовою потугою, плаваючим летючим, з якого 100 бомбовиків можуть закинути атомові бомби на віддалі 1.200 миль.

"Констеллія" — це "фортеця сама в собі", яка може викидати ракети "Террор", влучаючи в ціль з більшою точністю, як звичайні проти-

Фрітйоф Хансен

Ім'я Фрітйофа Хансена, полярника у двадцятих роках цього сторіччя, призабулось, і тому, з нагоди сотих роковин з дня його народження, варто згадати цього великого норвежця — ученого, спортсмена, дослідника полярних околиць і добродія, який по першій світовій війні врятував з неволі мільйони людей, давши їм змогу влаштувати собі нове життя.

Народжений у багачівській родині, Фрітйоф Хансен як улюблену працю зоолога, але як тодішній батьківський перейшов до дипломатичної праці, і який вивів свій небудякий талант. Це й було спонукою, що у 1920-му році запрошено його до праці у Лізі Націй, яка подала по першій світовій війні, щоб наладити захисні політичні відносини в Європі. На цьому становищі (поміг Хансен підписати Лозанненський договір про територію Росії в співпрацю з Малою Азією в Греції, а турків — з Греції у Туреччину. Коли, по большевицькій революції, мільйони людей опинилися на еміграції як бездержавники, за починком і ініціативою Хансена видано й так звані "хансенівські папироти", які були визнані 52-ма державами і завдяки яким люди мали змогу влаштувати собі життя в інших країнах. В цьому числі було немало українців, які врятувалися з большевицького пекла.

Як спортсмен, ще у 1882 році з п'ятьма товаришами, терейшов Хансен на лижах до Гренландії, осаджувавши цим не тільки великий спортивний успіх, але й здобувши при цьому чимало наукових відомостей про той край. Ця зліпава дала йому поштовх до дальших полярних досліджень. У 1883 році вибрався він з 12 співмандриантами на кораблі "Фрам", який був збудований за його планом. Залишивши корабель коло Новосибирських островів, Хансен з другим Юганесом в лавках, запряжених собаками, у надзвичайно тяжких умовах, перемандрував 250 кілометрів у північному напрямку. З цієї поїздки повернувся Хансен у Норвегію в 1886-му році, де привітали його з величчю "почесності", як героя. Науковий вислід з цієї виїздки, які дали нові напрямки науці океанографії, подав він у двох томах праці, перекладених на дев'ять мов. У пільованих дальших подорожах для дослідження полярних околиць, Хансен уже не брав участі, бо віддав справі поліпшення долі пошкоджених війною людей.

Ім'я Хансена перейшло до історії, як ім'я визначного дослідника природи, сміливого мандрівника і як великого добродія багатьох тисяч людей, позбавлених батьківщини.

О. 3.

СВОБОДА

SUBSCRIPTION RATES:

One year ..... \$ 12.00
Six months 6.25
Three months 3.25

Jersey City & Foreign Rates:

One year \$14.00
Six months 7.50
Three months 4.00

For UNA members monthly 65c.

Д-р Лука Луцив

МАРКІАН ШАШКЕВИЧ

(У 150-річчя з дня народження)

(5)

В 1833 р. Маркіанів батько помер, але, як ми вже згадували, родина Шашкевичів залишилася на місці в Княжому при зятів о. Терентію Сметані. Маркіан старався про прийняття на богослов'я, бо в мікчасі дав приватно іспити за другий рік "філософії" і мав від поліції свідоцтво про добру моральну поведінку. В 1833 році Митрополит Михайло Левицький дозволив йому вписатися на теологію, але як екстерністів, якому не вільно було жити в духовній семінарії. За рік, восени 1834 року, прийняли Маркіана до духовної семінарії. Маркіан втратив урядового начальника дяка з половиною роки, але відомостей про український народ і слов'янину мав більше від своїх професорів.

Ми вже згадували про польський революційний рух на українських землях. Тим рухом перейнявся тоді й частина української молоді, яка не знаходила у своїх провідників нічого, що могло б її захопити.

"Не було власної ідеї, — писав Б. Ленкин, — котра пірвала б палку молоді, отже ширилася чужа, тим більше, що не було ясної свідомості, що це чужа ідея. Безідейна

зверхність, тодішній ректорат і митрополія, не помогли молоді здержити від того руху. Вони її кидали в обійми польської революції, бо до молодіжні відносини неприхильно і недовіряло, сповнюючи свій обов'язок не як духовні провідники і учители, лиш як власть поліційна" (ст. 53).

М. Шашкевич увійшов до духовної семінарії вже свідомий своєї національної приналежності і згуртована біля себе ідейних товаришів, які думали про освідомлення свого народу, закликаючи його до плем'яної рідної мови.

"Син Русь" і "Зоря"

М. Шашкевич протиставив польським загартбінцям планам Україну, яку в Галичині називали Руссю. Польки закликали українців до того, щоб не творили своєї власної літератури, бо, мовляв, уже є готова і багата польська, з якої можуть користатися і галицькі українці. М. Шашкевич із шкільними товаришами зладив збірку поезій народною мовою, яку вимовно назвав "Син Русь". Маркіан написав вступ до цієї збірки під заголовком "До читателя руского языка", в якому кликав своїх молодих приятелів:

Дайте руки, юні друзі,
Серце к серцю най припадає,
Най цесують такий туги,
Ум охота най засладе.
Разом, разом! Ко! Сини мав,
Гоніть з Русі мряки тьмаві,
Зависть най нас не спинає,
Разом к світлу, друзі жвані!

(Твори, ст. 20-21)

Повний заголовок цієї альбомної збірки був такий: "Син

Русь, или собрание стихотворен в руским языке от клеру Семинарии епархияльной в Львові, русского краю Метрополіт, року 1833". Як бачимо, збірка була патріотична і підкреслювала гордість із своєї національної приналежності. Мова цієї першої збірки не була чисто народною, поезія в ній не мала літературної вартості, але це був перший крок до того, щоб українську мову поставити побіч інших слов'янських мов на галицькому українському ґрунті.

М. Шашкевич задумав видати друком літературну збірку, щоб показати полякам, що і українці мають право на свою літературу. "Зоря", писемце посвящене рускому языку, опинилася 1834 року в цензурі. Але при львівській губернійській управі не було цензора від українських світських книжок, і тому "Зоря" переслана на цензуру до Відня.

"Зоря" укладав М. Шашкевич із своїми товаришами Яковом Головацьким та Іваном Вагилевичем. Головацький прибрав собі слов'янське ім'я Ярослав, Вагилевич — Далибора, а Шашкевич — Руслана. Біля них гуртувалися ще й інші студенти, але головну працю при складанні "Зорі" виконала ця "Руська Трійця", як їх охрестили студенти семінарії.

Головний зміст "Зорі" становили українські народні пісні, розвідка про Богдана Хмельницького із портретом гетьмана, та твори членів згаданої "Трійці" — Шашкевича, Головацького і Вагилевича. "Зоря" мала вже краший правочин, як "Син Русь" замість "8" і "6" писалося "1", а замість "1" — "1".

Цензором грецьких і слов'янських книжок у Відні був відомий тоді славіст Вартоломей Копитар, словіського роду

і гарячий австрійський патріот. Він побачив, що одні маленька книжечка може мати історичне значення не тільки для українців, але й для цілої Австрії. Копитар, в заєдді не протривавши дружок "Зорі", вирішував справу з політичного становища, і тому вислав "Зору" до львівського губернійського уряду, щоб він дав свою оцінку. Німецький губернійський уряд не визнавав в цій проблемі і протів тодішнього митрополита Михайла Левицького дати висновок. Митрополит звернувся до свого дорадника, пізнішого цензора, о. професора університету д-ра Венедикта Левицького.

І так треба це виразно ствердити, щоб докладно зрозуміти тодішні важкі відносини, в яких діяв Маркіан Шашкевич, що не допустили до друку "Зорі" саме такі українці: Митрополит і його цензор, які не розуміли, яке велике значення має для розвитку українського народу і його Церкви українська народна мова. Чужинець Копитар краще цю справу зрозумів, як тодішні духовні провідники нашого народу в Львові.

Копитар поставив губернійському уряду кілька запитань. Ось вони, як їх наводять дир. Ст. Шах в своїх фейлетонах (ч. 19):

1. "Чи Австрія може і повинна підтримувати русинів (малоросів) коштом і на досаду польської літератури?"
2. "Чи має вона робити це також коштом і на досаду великоруської літератури, бо природний ріст цієї нової літератури в Галичині мав би розвиватися коштом польської і великоруської літератури?"

Копитар згадував, що в "Зорі" є стаття і твір М. Шашкевича про В. Хмельницького, які є "ворожі" до польського народу.

ЛИСТОПАД --- МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ. ОПІКА І ДОПОМОГА ЦИМ ІНВАЛІДАМ — СПРАВА НАШОЇ ЧЕСТІ І ПОВИННОСТІ!

ПОЖЕРТВИ СЛАТИ НА АДРЕСУ: SOCIAL SERVICE OF UKRAINIAN WAR VETERANS, 1321 W. Lindley Avenue, Philadelphia 41, Pa., U.S.A.

ПАМ'ЯТІ ЗРАЗНОВОГО ГРОМАДЯНИНА — Ф. СИДОРЕНКА

17-го лютого 1960 р. у віці 60 років помер у Вілментіку, Конн., активний громадянин лікар Федір Іванович Сидоренко. Громадське наставлення Покійного проявлялося не лише за його життя, а відбилося і в його останній волі: всі свої заощадження Покійний записав українським громадянським і церковним установам та пресовим організаціям, в тому числі й "Свободі".

Життєвий шлях Ф. Сидоренка почався в селі Таранівці, Лубенського повіту, на Полтавщині, в селянській родині. Рідна сім'я, чудова природа над Судогою, співачі села й розлогі поля змалку сформували в нього душу дитини, виробили в ній любов до праці, доброзичливість і прагнення до краси, що пізніше проявилось в його нахилі до поезії. Після закінчення церковно-приходської школи й гімназії в Лубенській школі послався хлопцем до Полтави в медичну школу, яку він і закінчив із званням фельдшера (нижчий ступінь лікаря), і з цією професією повернувся в рідне село та самовіддано приступив до тяжких обов'язків сільського лікаря. З Полтави він привіз і сформовану національну свідомість, здобути не тільки в студентських гуртках, а і в особистому знайомстві з Симоном Петлюрою.

Після коротких років рідної державності, в будівництві якої брав участь і Ф. Сидоренко, настали жорстокі роки совєтської дійсності. Як молодий людина, він мав змогу "просуватися" вперед, пристосовуючись до нових обставин, але він не залишив рідного села, знаючи, що тільки тут зможе принести користь рідному народові і врятуватися від нової влади, що вишуквала всіх учасників боротьби за вільну Україну. І він не помилювався: селяни завжди обстоювали свого "фершала" перед владою. В темряві підсовєтського лихоліття Ф. Сидоренко знаходив єдиний світлий промінь в УАПЦ, при кожній нагоді відвідуючи лубенську Катедру в Братській церкві, де служив і проповідував спочатку полум'яний Архисп. Олександр Йорещенко, а потім золототустий Архиспоскоп Йосип Оксенок. З розгромам УАПЦ закрилося й це світле віконце, і ще більше згусла темрява.

На повні груди зідхнув він після втечі більшовиків з України в 1941 році і на повний голос заговорив протинавистого і жорсткої влади, співпрацюючи в тодішній українській пресі, в самодіяльних драматичних гуртках і хорах. Та восени хуртовина, вирвавши його з Батьківщини і розлучивши з дружиною, занесла аж у далеку Францію. З

приходом союзницьких армій з'явився й совєтський людолюб, і доведений їхніми переслідуваннями до розпачу він перетав собі жили на руках, але вмерти не судилося — американські воїни врятували його. Після одужання скомунізовані французи видали його на "родину", та йому пощастило втекти з транспорту в самій близькості і добратися до одного з українських таборів у Німеччині.

В таборах УНРРА Покійний знову пірнув з головою в активну культурно-громадську працю, придбавши собі багату віддачу приятелів і однодумців.

У грудні 1950 р. Федір Іванович прибув до ЗДА старанням автора цих рядків на ашуренне добродія багатьох скитальців п. Василя Грчиці (урядника Відділу УНСОЮзу в Вілментіку, Конн.). З перших днів він став до праці в "Американ Тред Ко.", і щодня повертаючись втомлений з незвичної фізичної праці, забирав до парафіяльного дому української православної церкви св. ап. Петра й Павла, щоб прочитати нове число "Свободи". В цей останній період свого життя Покійний весь вільний від праці час віддавав знову ж таки культурно-громадській праці, співачі в церковному хорі й читачі майже щоденні апостолів, виконуючи роль виставач, прекрасно декламуючи на різних національних святах.

Ставши постійним співробітником північненької "Новий Шлях" у Вілментіку і журналу УАПЦ в ЗДА "Православний Українець", Ф. Сидоренко виявив велику журналістичну здібність, друкуючи в цих органах і свої поезії, і велику глибину любові і турботи за Рідним Краєм, переповнені патріотичним натисом і лірикою. В своїх політичних статтях і фельетонах під псевдом "Тео Си-ко" з невичисленою силою виступав проти російських реакціонерів і викривав забриханість комуністичної пропаганди. Ного статті на церковні теми виявляли хист церковного публіциста й полеміста, що обстоював ідеали церковного відродження в Україні 1917—21 рр.

За два роки перед несподіваною смертю Покійний довівся про свою родину трагедією в Україні, і, здається, від цих глибоких внутрішніх потрясень і почалася хвороба, що напередодні смерті пересувала вже своїми нищівними шпальцями весь його організм, так, що операція виявилася зайвою. Приймаючи св. Таїнні і попросившись з присутніми друзями, він тихо спочив у вечірні години 17-го лютого 1960 р. Не збулась його постична ярія, що при поверненні додому "дружина моя синьою вийде мене зустрічати".

20-го лютого парафіяни церкви св. ап. Петра й Павла на чолі з настоятелем протопресв. Ф. Воробецьким і прот. Ол. Биковцем та близькі друзі, що прибули з Бостону, Бріджпорту, Гартфорду й Дітройту, відправили Небжичка на цвинтар і поховали на подарований проф. Ів. Науменком землі, поруч з його дружиною Надією, в хаті яких завжди збирався гурт місцевої інтелігенції, а "душею" товаришських розмов і мистецьких вечорів завжди був покійний Федір Сидоренко.

Принциповість, чесність, працьовитість, свідомо релігійність і громадське наставлення Покійного може бути зразком для наших молодих громадян, а серед засмучених його передчасною смертю друзів і знайомих пам'ять про нього житиме вічно.

Прот. Ол. Биковець

З ГЛИБОКИМ СУМОВИМ СПОВІЩАЄМО, що відійшла від нас у вічність дня 28 жовтня 1961 року визначна діячка на Рідних Землях і на еміграції

ОЛЕНА ГОРДИНСЬКА

Довголітня Голова і Член Управи Т-ва "УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА" у Львові, Співосновниця Т-ва домашніх помічників у Львові "БУДУЩІСТЬ", Членка Головної Управи СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, Голова Окружної Ради СВА Ньюарку, Секретарка 28 Відділу СВА в НЮАРКУ.

Похорон відбувся дня 30 жовтня 1961 року при численній участі громадян.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОДЯКА

Дня 8-го жовтня 1961 р. несподівано відійшов у Вічність Мій Найдорожчий Чоловік

КОМПОЗИТОР Микола Олександрович ФОМЕНКО

Всім Ного і моїм вірним, Дорогим Друзям, Приятелям і Знайомим прийому мою сердечну подяку за те, що не залишили мене саму в могому тяжкому горю, за те, що в таку страшний для мене годину перебрали на себе всі клопоти, з'язані з Ного похороном.

В першу чергу сердечно дякую Дорогим Панству проф. В. Ціскам і мр. Л. Крушельницьким, які так швидко відкликнулись на моє горе.

Щиро дякую ініціаторам і членам створеного комітету для випуску пам'ятки Могого Покійного Чоловіка, який тепер збирає средства на поставлення пам'ятки Покійному і надрукування всіх його творів.

Щиро дякую за промови Впр. Арх. Метаславові, о. мтр. Вєселовському, проф. З. Лєськові, д-рові І. Сєнєвичському, мр. П. Гринякові, скульпторів С. Литвиненкові і всім співачникам, що брали участь в похороні, а також щиро дякую скульпторів Черешньовському за зроблену посмертну маску.

Сердечно дякую хоромі церкви св. Володимира і його диригентів проф. Залітєвичеві і хоромі "Душка" на чолі з диригентом Л. Крушельницькому і Л. Захороному, за прекрасний спів на похороні. Рівнож щиро дякую вчителям і професорам Українського Музичного Інституту в Нью-Йорку і всім околиці, всім організаціям, Дружам і Знайомим за надіслані ними листи з висловами співчуття і пошани для Покійного. Всім Організаціям, Дружам і Знайомим за надіслані ними квіти і грошові пожертви, Сестричтву церкви Бавид Брук, Н. Дж. за влаштування трапези після похорону.

Газеті "Свобода" і другим українським часописам за поміщення знімки Покійного і статей про нього.

Щиро сердечно дякую Дорогим Панству Брагун, Соколик з Торонто, які приїхали аж з Канади, щоб попорочити Дорогого Покійника — за те, що завжди їх старані українська громада Торонто, яку Він віддавав, надзвичайно сердечно вітала Покійного композитора в його останній дні життя. Повернувшись до дому в п'ятницю 6-го жовтня таким щасливим, в суботу ще вечором з захопленням і радістю розповідав про своє зустріч з українським громадою, про всі свої плани на будуче, а пологіший спати нарані вже не встав.

Всім тим, хто причинився до тих останніх щасливих переживань могого Покійного чоловіка прийому мою глибоко-сердечну подяку. Прийому її ще раз Всім Дружам, Приятелям, Знайомим і Всім Незнайомих, які прийшли попрощатися Ного і проводили в останню путь на вічно.

ДРУЖИНА

УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГОВА ЖІНОЧА ОРГАНІЗАЦІЯ ім. О. БАСАРАБ в НЮ ЙОРКУ

запрошує усіх своїх членів на

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

які відбудуться

дня 12 листопада 1961 р.

ГОД. 12 В ПОЛІДНІ

В НАРОДНОМУ ДОМІ

при 142 — 2 Ave. в Нью-Йорку, кімната ч. 25.

КРУЖОК ПРИЯТЕЛІВ ПЛАСТУ

ТА

КОМІТЕТ ПРИДБАВАННЯ ПЛАСТОВОГО ДОМУ в НЮАРКУ, Н. ДЖ.

ЗАПРОШУЮТЬ ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО НА

ТРАДИЦІЙНІ КАЛЕНДАРНІ ВЕЧЕРНИЦІ

— що відбудуться —

в суботу, дня 18 листопада 1961 р.

в залі **УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ**, 180 William Street в Ньюарку

Початок в год. 8-й вечора

- Оркестра "ТЕМПО"
- Мистецька "календарна" програма.
- Буфет у заряд ВП. Пам'я
- Вступ 2.00 долари

Ввесь дохід з вечерниць призначений на придбання ПЛАСТОВОГО ДОМУ

Всі місця при столиках резервовані. Просимо їх своєчасно замовити в "Говерлі", 203 Springfield Avenue, Ньюарк, телефон MA 3-6248.

3-тя індивідуальна виставка ВУТОВИЧА в Нью-Йорку

11-26 ЛИСТОПАДА 1961

П'ЯТНИЦІ 6-8 ГОД. ВЕЧ.

СУБОТИ І НЕДІЛІ 12-7 ВЕЧЕРОМ

ВІДКРИТТЯ У СУБОТУ 11-го ЛИСТОПАДА

ЗАЛІ Ч. 32 УНДОМУ. 142 2 АВЕ., НЮ ЙОРК

Українська хроніка

● Українське Академічне Товариство "Облога" влаштує в п'ятницю дня 3 листопада ц. р. о год. 7.45 в залі Союзу Українок Америки при 909 Норт Френклін Стріт у Філадельфії доповідь Впр. о канц. Романа Лободича п. н. "Комунізм як псевдорелігія".

Українська Літературна Мистецька Кава

3 Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 3 листопада відбудеться у приміщенні Клубу доповідь п. н. Ольги Сєнєвичської п. н. "Листопада у моїх спогадах про Надзбручанщину". Початок о год. 8-й веч.

ВІДОЗВА ДО БОРЖНИКІВ КІЄВА:

Видавництво "КИЇВ" просить цією дорогою всіх своїх одно-дво-тричотирі і навіть п'ятирічних боржників конче сплатити свої заборговання за журнал ще цього року і не доводити до того, щоб єдиний у вільному світі літературно-мистецький журнал перестав виходити. А якщо всі боржники не виконають свого зобов'язання, то журнал справді не зможе появлятися. Не допустіть до того, бо станете гробокопателями.

"KYIW", 4800 N. 12th STREET, PHILADELPHIA 41, Pa.

ЧИ хочете мати в Нью-Йорку безпечні вулиці, парки й площі забав для дітей?

ЧИ хочете мати кращі школи?

ЧИ хочете мати вміле правління міста, що не було б окутане скандалами?

ТО єдиною Вашою надією є:

LOUIS J. LEFKOWITZ

ян посадин (Mayor)

ГОЛОСУЙТЕ на нього в лінії "А" до кінця

Ukrainian Voters of New Jersey ON TUESDAY, NOVEMBER 7, 1961 Vote for Governor

JUDGE HUGHES IS A DEMOCRAT

A Friend of the Working Man

A Family Man With 9 Children

He shall expand Rutgers University for your sons and daughters

He will provide more State Hospitals for the poor and aged

He plans for Better Benefits for Unemployed

New Industries to State so as to increase employment

More Housing and Medical Care for Elderly People

President
JOHN F. KENNEDY
Wants You to vote for Him

RICHARD J. HUGHES

THE DEMOCRATIC PARTY HAS SPONSORED:

Marcel E. WAGNER of Jersey City Hudson County Tax Commissioner

William GURAL of Hillside Deputy Attorney General

Walter WAWERCZAK of Perth Amboy Commissioner of Elections

John SWALLICK of Perth Amboy Chief of Police

Peter GADEK of Perth Amboy City Treasurer

Stanley ZWIER Mayor of Clifton

William MARTIN of Bayonne State Assemblyman

СВОБОДА — October 28, 1961. Judge HUGHES stated: "I assure the Ukrainian people of New Jersey, that after I am elected Governor, I shall be pleased to continue the practice first inaugurated by Governor Meyner in proclaiming January 22nd UKRAINIAN INDEPENDENCE DAY."

VOTE FOR DEMOCRATIC CANDIDATES IN NEW JERSEY Nationalities Division — State Democratic Committee — Ukrainian Section Marcel E. WAGNER, State Chairman

HUDSON COUNTY Chairman Anthony SHARAN William MARTIN Wasyl LYTWYNKA Peter KOSTICK Walter BILYK John WIRT	MIDDLESEX COUNTY Chairman Peter GADEK Nicholas MARKOW Nicholas STEPASH Charles DACHISHEN John BABY Michael EKALO	MERCER COUNTY Chairman Michael KASCHUK Theodosius B. SENDZIK Alex KENEN Nicholas NAHRNICK Hryhorij WELYKORIDKO
UNION COUNTY Chairman William GURAL Roman SLOBODIAN Mary POLEWCHAK Michael STACHURA William POLEWCHAK	ESSEX COUNTY Chairman Michael MATIASH Alexander SMAL Anthony WITOWSKY, Jr. Nicholas KUZAN Peter MACIBORSKY John PELENSKY	PASSAIC COUNTY Chairman John CHOMKO Stanley ZWIER Peter BARNA

GOVERNOR MEYNER, a Democrat, is the only Governor of New Jersey to proclaim Ukrainian Independence Day. Democratic Mayors of Jersey City, Newark, Perth Amboy, Elizabeth, Clifton, Bayonne, Trenton, New Brunswick have signed Proclamations.

UKRAINIAN VOTERS! VOTE FOR DEMOCRATIC CANDIDATES. SHOW THAT WE UKRAINIANS ARE A GREATFUL PEOPLE.

Paid for by Marcel E. Wagner.

MOVIES — THEATRE

Casino Theatre

210 East 86th Street
NEW YORK, N. Y. — RE 4-0257Від п'ятниці, 3-го до четверга
9-го Листопада, перший раз
в Америці кольоровий зворуш-
ливий фільм"WENN DIE GLOCKEN
HELL ERKLINGEN"та
"DIE WIENER
SAEGERKNABEN"

та "GELIEBTE CORINNA"

зі знаменитими артистами.

Англійські підписи.

Найближчий ТИЖЕННИК.

(Paid Political Advertisement)

ВИБОРІ ПЮ ДЖЕРЗІ

Richard J.
HUGHESзаслужує на Вашу підтримку
з уваги на його становище до
ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОНИУ нашому небезпечному
світі мусимо прикласти більше
уваги до цивільної оборони,
щоб забезпечити проти можли-
вої катастрофи. Як до цього
часу, то наше громадянство ста-
лося апатичним і навіть опози-
ційні супроти пропозицій на
прийняття енергійніших заходів.
Щоб придати це багато
більшу прихильність для існу-
вання вже організації цивільної
оборони, може варто б тісніше
пов'язати їх з іншими агенці-
ями, які займаються стихійними
лихами, як ось пожежі та пове-
ні.

Голосуйте:

RICHARD J. HUGHES

7-го листопада 1961 року.

BUY U.S. SAVINGS BONDS

ЗАКЛИК

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ
ВІДЛІВ УНІОЗУ
В ШІКАГОДо всіх Союзів Відділів
міста Шікаго і околиць!Окружний Комітет Відділів
УНІОЗУ міста Шікаго і око-
лиць в цілі придання нових
членів до УНІОЗУ в цьому
Шевченківському і передко-
нційному 1961 році проголошує
чим змагання за переходно-
го прапор Українського Наро-
дного Союзу між Відділами
УНІОЗУ на території міста Ші-
каго і околиць.Переходний прапор знахо-
диться під сучасну пору в ру-
ках 379 Відділу УНІОЗУ, як
першу у змаганнях за ми-
нувлий рік.Переходний прапор буде
переданий тому Відділу У.
Н. Союзу, котрий впродовж
1961 року без допомоги орга-
нізаторів придас найбільше
членів. Передача переходно-
го прапора відбувається на Со-
юзному Дні в 1962 році.Рівночасно визнається та-
кож поодинокі Відділи, щоб
виконали взяти на себе зобо-
в'язання на організаційних
зборах в дні 19 серпня 1961 р.
в прийнятті головної пред-
сидки п. Йосифа Лисогора.Вірно, що Союзні Відділи
у приданні членів вияв-
ляють якнайкраще та що
членство УНІОЗУ на тери-
тії міста Шікаго і околиць пере-
вищить квоту 10,000.За Окружний Комітет Відділів
УНІОЗУ в Шікаго:

Тарас Шіпюла, президент;

Михайло Харів, секретар.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УКР. НАРОДНОГО СОЮЗУ

Зі спорту

"АЙРІШ АМЕРІКЕНС" —
"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"
НЮАРК 0:2 (0:1)Нюарк, 22 жовтня 1961 р. —
Дальші дві цінні точки здобу-
ли наші футболісти в черго-
вих першескських змаганнях
на виїзді в м. Кері з місцевим
клубом "Айрш Америкенс".
Завдяки цій перемозі "Чорно-
морська Січ" провадить в А-
класі Футб. Ліги стейту Нью-
Джерсі. До цих змагань наша
дружина виступила без кон-
тузеного Д. Олега і не відомо
чому, без Каздобі І. Жолудка
і Герловського, в складі: Гев-
ко, Саварин, Мк. Інтас, Каз-
доба П. Болівський, Брус,
Паук, Фіорело, Луценко, Ки-
рала, Поновень і Донель.Вороту здобули Кірала І хв.,
Донель 72 хв. "Високотіаючі
ірландці" не показали спо-
діваної сили в цих змаганнях.
Вислід 2:0 в порівнянні з
грою і можливостями Чорно-
морців, випав для господарів
досить щасливо, — а це зав-
дяки недисциплінованому нашо-
му нападу."Чорноморська Січ", як і в
більшості попередніх висту-
пів, домінувала в грі, однак
під воротами суперника наша
офензивна лінія розгубовува-
лася, марнуючи гарно випра-
цьовані акції дефензиви.Частинною причиною цього
с усіх же експериментів із за-
маганнями на не властивих для
них позиціях. Вартісний лівий
помічник Поновень тим разом
марнувався на лівому крило-
ві. Фіорело замість на пра-
вому, чомусь був вставлений
на позиції лівого лунника —
місце Луценка.Ці і інші менші недоліки
мусять бути виправлені, якщо
хочемо, щоб одинокі україн-
ська Футб. репрезентативна
Нью Джерсі виконала гідно
своє завдання."Чорноморська Січ" (н.п.)
— Гарісон збірна (н.п.) 2:1.

О. Твардовський

"ТРИЗУБ" — ПОРІСТАВ

2:1 (1:0)

Філадельфія, 29 жовтня. —
У весняному сезоні ц. р. ав-
тор цих рядків просидів на
змаганнях "Тризуба" з Балти-
мором чи Фалконсами і роз-

REAL ESTATE

ДІМ — при 5029 N. 11-18 вул.,
семіміст — в доброму стані,
8 кімнат, одніє опрієвання, гарне
подвілля, алюмінієві вікна і
двері, приступна ціна. Зголо-
шення на телефон: GL 7-0654.

ДОМИ НА ПРОДАЖ

BROOKLYN (Greenpoint), 8-род.
мур. дім, 5 і 6 кімн. помеш-
кань, одніє опріє. Грес. площ.
додатк. \$5,000. Ціна \$30,000. Го-
тівка \$15,000.JACKSON HTS. (Queens), 6-род.
мур., одніє опріє. Грес. площ.
Ціна \$32,500. Готівка \$15,000.330 East 9th Street
New York 3, N. Y.

I. GALAVAN — GR 5-1351

REAL ESTATE

UNITED REAL ESTATE CO.

● JAMAICA HILL — зелений берг Джеймса, 2 ба. сабел,
2-род. ОСІВНЯК, з чуд. городом. 5 кімнат для власної
+ \$175 місячний рент. Ціна \$27,500.● ASTORIA — близ сабелю, 16 род. мур. навісний дім, з
добре просперуючою крамницею, мешкання по 6 і 5 бак.
кімнат. Річний рент \$13,343. Ціна \$74,500.● FLUSHING — Добра биз. секція, нов. модер. Supermarket,
понад \$7,000 торгу, наймодер. улаштування; пошукується
партнера або продається цілий.● BROOKLYN-GREENPOINT — 6 род. мур. чм. в добр. ста-
ні, нове опрієвання, рент \$3,920. Ціна \$16,000.Великий вибір нових домів у всіх околицях Квінса. Зробіть
Вашій Родині Різдвяну приємність, якщо розглянетеся те-
пер. Ви можете зустрічатися Новий Рік у власній хаті.

UNITED REAL ESTATE CO.

B. КУЗЬМИНСЬКИЙ

170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.

Tel.: OL 8-6330

Щодня виключно СУВОТІ І НЕДІЛІ

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ

ДЛЯ

ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями.

Виходить кожного місяця у Видовищній

"СВОБОДА"

заходами Українського Народного Союзу.

Редагує Колегія з членів

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА у ЗДА \$4.00

У інших країнах — різноманітні тієї суми.

Ціна окремого числа ..... 40 центів.

Адреса:

"СВОБОДА" — "VESELKA"

P.O. Box 346 — Jersey City 3, N. J., USA.

чарований сходив з трибуни.
Правда, Юкс виграв 4:0,
але гри не було. Копання.
По закінченні, заповніли зма-
гання наших юніорів, що
мали грати в передмагу пер-
шої дружини і ті, що остали-
ся, не пожалували. Тр, що
юніори високо виграли з
різницею 7 до 9 воріт, це не
важко. Але вони понадали
гру, та ще яку гру! М'яч як
по шнурочку бігав від ноги до
ноги, майже кожна акція бу-
ла цілеспрямована і кінчала-
ся стрілом по воротах. Ці зма-
гання юнаків компенсували
невдачі професійної дружи-
ни.І пізніше ми мали не раз
нагоду бачити наших юнаків
з сильними противниками, раз
навіть програли. Але хлопці
гнали. Тому замість піти на
приятельські змагання, які
Юкс виграв 2:1 з Айтрах-
том, ми вибралися подивити-
ся на 6. юніорів, Будущих.
бо вони зааанасували до пер-
шої дивізії і виграли вже три
змагання.Противником "Тризуба" бу-
ли італійці з поблизукого Но-
рістау, дехто з них сивий,
дехто лисий, а один з кругли-
ми формами, мабуть, грав м'я-
ча на розказ лікаря, щоб
схуднути. Отже, противник
грізний хіба криком своєї
малочисельної і темпераментної
публіки.Але дружина, яку ми бачи-
ли, це хіба тінь тої, що грала
чотири місяці раніше і здобу-
ла обласне мистецтво. Непев-
на і спантована оборона, та
напад, що не нападав, а від-
робляв панцину. Досить до-
бра лівя помочі, в якій вирі-
нявся Я. Харченко та Ю.
Керч. Бракувало бажання пе-
ремоги, отого духа, що вирі-
ло дружину. Якщо мова про
вистід, то він був 2:1 в ко-
ристі італійців, що до перер-
ви провадили 1:0, потім 2:0,
одинокі наші ворота звали з
одинадцяти. Програла і наша
аматори з вищої класу до "Фе-
ніксу 0:3.Але справа не в одній, двох
чи більше програх аматор-
ських чи професійної дружи-
ни. Питанням є, що робити
протидії нашим клубам для
підняття і зрощення моло-
дих кадрів. Ми мусимо згоди-
тися з фактом, що дружина
зложена з самих українців, не
вдержиться у найвищих класах.Але даймо рамки, какому
власних елементів, виповни-
вши її чужинцями. Бо спрова-
дження змагань з Аргентини,
оплата транспорту літаком з
Канади на кожні змагання та
високі ставки можуть вису-
шити фінанси наших клубів,
як ми це вже бачили в Кана-
ді. Крім цього, що українсь-
кого мас в собі така дружина?Під цим, дуже важливим ро-
здумом, масово враження, го-
битися мало. Для прикладу
скажемо, що ми не могли ді-
стати навіть список складу
національної дружини. А молоді-
с, нею треба тільки зайнятися.

REAL ESTATE

ДІМ — при 5029 N. 11-18 вул.,
семіміст — в доброму стані,
8 кімнат, одніє опрієвання, гарне
подвілля, алюмінієві вікна і
двері, приступна ціна. Зголо-
шення на телефон: GL 7-0654.

ДОМИ НА ПРОДАЖ

BROOKLYN (Greenpoint), 8-род.
мур. дім, 5 і 6 кімн. помеш-
кань, одніє опріє. Грес. площ.
додатк. \$5,000. Ціна \$30,000. Го-
тівка \$15,000.JACKSON HTS. (Queens), 6-род.
мур., одніє опріє. Грес. площ.
Ціна \$32,500. Готівка \$15,000.330 East 9th Street
New York 3, N. Y.

I. GALAVAN — GR 5-1351

REAL ESTATE

UNITED REAL ESTATE CO.

● JAMAICA HILL — зелений берг Джеймса, 2 ба. сабел,
2-род. ОСІВНЯК, з чуд. городом. 5 кімнат для власної
+ \$175 місячний рент. Ціна \$27,500.● ASTORIA — близ сабелю, 16 род. мур. навісний дім, з
добре просперуючою крамницею, мешкання по 6 і 5 бак.
кімнат. Річний рент \$13,343. Ціна \$74,500.● FLUSHING — Добра биз. секція, нов. модер. Supermarket,
понад \$7,000 торгу, наймодер. улаштування; пошукується
партнера або продається цілий.● BROOKLYN-GREENPOINT — 6 род. мур. чм. в добр. ста-
ні, нове опрієвання, рент \$3,920. Ціна \$16,000.Великий вибір нових домів у всіх околицях Квінса. Зробіть
Вашій Родині Різдвяну приємність, якщо розглянетеся те-
пер. Ви можете зустрічатися Новий Рік у власній хаті.

UNITED REAL ESTATE CO.

B. КУЗЬМИНСЬКИЙ

170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.

Tel.: OL 8-6330

Щодня виключно СУВОТІ І НЕДІЛІ

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ

ДЛЯ

ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями.

Виходить кожного місяця у Видовищній

"СВОБОДА"

заходами Українського Народного Союзу.

Редагує Колегія з членів

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА у ЗДА \$4.00

У інших країнах — різноманітні тієї суми.

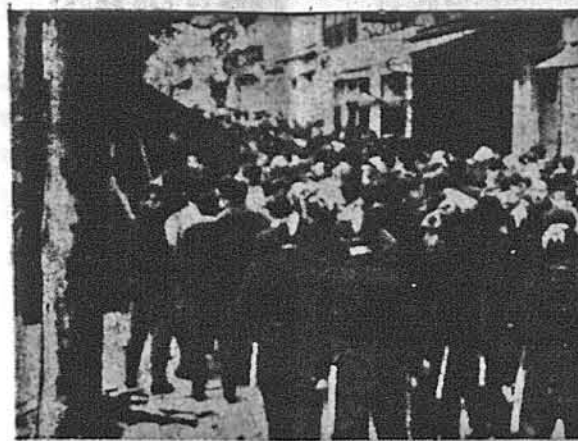
Ціна окремого числа ..... 40 центів.

Адреса:

"СВОБОДА" — "VESELKA"

P.O. Box 346 — Jersey City 3, N. J., USA.

КРИВАВИН ПЕРШНІ ЛІСТОПАД В АЛЬЖИРІ

Сюмні роковини боротьби альжирських націоналістів за ви-
зволення Альжиру з-під французького панування, що припа-
дають на день 1-го листопада, позначилися цього року кри-
вавини заворушеннями і в Парижі і в Альжирі, де згинуло,
за офіційними повідомленнями, 86 осіб. Вгорі альжирці де-
монструють в Парижі, вимуш демонстранти в місті Дір Ель
Максул в Альжирі вимагають негайних переговорів для
встановлення миру.Про відшкодування потерпілим від
гітлерівського режимуНью-Йорк. — Високий комі-
сар для справ втікачів при
Об'єднанні Націй пригадав
всім тим, які потерпіли від ні-
мецьких нацистів під час дру-
гої світової війни, що рече-
нь виношення прохання про
відшкодування з того титулу
кінчається 31-го грудня цього
року. Пригадується всім заін-
тересованим, що уряд Німеч-
кої Федеративної Республіки
передав Високому комісару
для справ втікачів суму 45
мільйонів німецьких марок на
те, щоб можна було дати до-
помогу тим, які не мають пра-
ва на відшкодування згідно з
німецьким законом, який че-
признає відшкодування за те,
що хтось був переслідуваний
тільки за расову, релігійну
або політичну приналежність.
На допомогу з фонду 45 міль-
йонів німецьких марок мають
право ті, особи, які в дні 1-го
жовтня 1953 року були втіка-
чами в сенсі статусу для вті-

В Японії продовжуються наради

з американськими міністрами

Токіо. — Державний секре-
тар Дін Ракс, який в товари-
стві чотирьох інших американ-
ських міністрів — торгівлі,
праці, земельних справ і вну-
трішніх справ, та віцеміністра
фінансів і голови еконо-
мічних дорадників Президента,
прибув до Японії, заявив
на вступі, що це кілька ро-
ків тому було б думати
про таку делегацію і конфе-
ренцію, а нині це нормальна
справа. На зустріч американ-
ський міністерський делегація
ввійшли міністер закордонних
справ Зентаро Кокака й інші
японські міністри і всі разом,призначити людей і хоч би
ті гроші, що поїдає один зма-
гуз з першої дружини за один
сезон. Бо на довшу мету не-
має сумніву, що така полі-
тика оплатити і принесе
бажані вислід.

Ф. Лукіянович

INSURANCE — REAL ESTATE — TRAVELING

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8779

„КОВБАСНИК АГЕНЦІЯ“

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York 9, N. Y.

● ВСІ РОДИ ЗАВЕЗПЕЧЕНЬ;

● ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТІ;

● ВІЛІТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ

ЧАСТИН СВІТУ;

● ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ;

● ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІ.

Міжнародні поштові перекази.

Бюро КОВБАСНИК-ПШУМЕНКО Автис ПШУМЕНКО

ГОДИНИ:

10:00 рано до 7:00 веч.; Субота: 10:00 рано до 1:00 по пол.

ТАРЗАН, ч. 4739, Інтрига Ост еда.

SUE SMILED AS TARZAN CONSIDERED HIS RESCUE SCENE. "WOW, THAT WAS CLOSE! A SHOCK, BIG MAN, SHE SAID."

"I'LL SAY," SHOUTED FRANK. "WE'VE GOT TO USE THAT—IT'S TERRIFIC!"

"NO!" SAID AUSTIN SOULRY. "I'M A STUN!"

"MAN, NOT A MONKEY—AND I'VE JUST AS SOON THIS GUY GOT LOST!"

Сю засміялась, коли Тарзан закінчив свою „рятунок сцену“.

— Оце була напружена сцена, великий чоловіче, — сказала вона.

— І я так гадаю! — вигук-
нув Френк. — Ми повинні
скористати з того... Це ж
страшенне!— Ні, сказав невдоволено
Остін. — Я з мистець, а не
мавпа... І я якнайшвидше
позбувся б того дивака!

Вісті з Каліфорнії

САН ДІЕГО ПРОТЕСТУС

24-го жовтня ц. р. кількост
мешканців м. Сан Дієго, Калі-
ф., влаштували протест, ви-
силаючи одночасно відповідні
телеграми през. Кеннеді,
проти урядового рішення що-
то продажу Югославії війсь-
кових джетових літаків, чоти-
ри з яких були якраз приго-
товлені для відправки в ту ко-
муністичну країну з порту в
Сан Дієго. Демонстрація від-
булася під гаслом: „Амери-
канські матері протестують
проти продажу джетів комуні-
стичним спекулянтам війни!“

ЖИВИЙ ЖУРНАЛ Ч. 2

Заходами Укр. Літ. - Мист.
Об'єднання Каліфорнії в субо-
ту, 28-го жовтня 1961 р., в
залі УНДому в Лос Анджелесі
влаштовано вже другий
з черги Живий Журнал, про-
граму якого складала: стаття
О. Рішан про життєвий шлях
О. Кошиця; репортаж із фото-
ілюстраціями Л. Романюка:
„Автом по західних степах
Америки“; вірші І. Діденга,
інсценізація уривка із дра-
ми П. Баяла; ліричний обра-
зок „Жебрак“ і вірш „Ковалі-
лі“, читані автором; огляд но-
вих книжок („На світанку“
Ю. Тиса) з критичними за-
вагами В. Гавського та хро-
ніку подій і укр. життя А. Бу-
сика.

Іван Овечко

ПОЯВИЛАСЯ НОВА ПРАЦЯ

ПРО УПА

Мюнхен (лв). — У видав-
ництві Бібліотека Українсь-
кого Підпільника вийшла нова
книжка про боротьбу УПА.
Книжка має витяг із звітів
підпільної організації в Укра-
їні ОУН та Української Пов-
станської Армії про збройну
боротьбу з окупантами Укра-
їни в роках 1943 - 1950. Тому,
що статті про побудову УПА,
її тактику, політику і стра-
тегічні цілі, були поміщені в
першій частині збірки „УПА“,
ця книжка містить на 440 сто-
рінках лише самі короткі до-
кументальні нотатки „про
збройні сутички УПА з нім-
цями і москалями.“

В Японії продовжуються наради

з американськими міністрами

Токіо. — Державний секре-
тар Дін Ракс, який в товари-
стві чотирьох інших американ-
ських міністрів — торгівлі,
праці, земельних справ і вну-
трішніх справ, та віцеміністра
фінансів і голови еконо-
мічних дорадників Президента,
прибув до Японії, заявив
на вступі, що це кілька ро-
ків тому було б думати
про таку делегацію і конфе-
ренцію, а нині це нормальна
справа. На зустріч американ-
ський міністерський делегація
ввійшли міністер закордонних
справ Зентаро Кокака й інші
японські міністри і всі разом,призначити людей і хоч би
ті гроші, що поїдає один